

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Věry Šimůnkové a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci žalobců: **a) Obec Loučná pod Klínovcem**, se sídlem Loučná pod Klínovcem 89, Vejprty, **b) MELUZÍNA, občanské sdružení**, se sídlem Hostýnská 516/12, Praha 10, **c) Občanské sdružení pro ekologický rozvoj Loučná Háj, práv a právem chráněných zájmů občanů**, se sídlem Loučná pod Klínovcem 75, Vejprty, všichni zastoupení JUDr. Jitkou Mothejzíkovou, advokátkou, se sídlem Hostýnská 516/12, Praha 10, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, za účasti osob zúčastněných na řízení: 1) Green Lines, s. r. o., se sídlem Husova 2616/62, Chomutov, zastoupené JUDr. Ondřejem Davidem, Ph.D., advokátem, se sídlem K Safině 669, Praha 4, 2) ČEZ Distribuce, a. s., se sídlem Teplická 874/8, Děčín 4, 3) Vojenská ubytovací a stavební správa, se sídlem Na Valech 76, Litoměřice, v řízení o kasační stížnosti Obce Loučná pod Klínovcem (dále též „stěžovatel“) proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 20. 6. 2007, č. j. 15 Ca 270/2006 - 46,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Stěžovatel **je povinen** zaplatit společnosti Green Lines, s. r. o., se sídlem Husova 2616/62, Chomutov, na nákladech řízení částku 2150 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Ondřeje Davida, Ph.D., advokáta, se sídlem K Safině 669, Praha 4.

Odůvodnění:

Žalovaný rozhodnutím ze dne 18. 2. 2004, č. j. UPS 777/24146/03/Kř, změnil rozhodnutí Městského úřadu Vejprty, stavebního úřadu ze dne 24. 11. 2003, č. j. SÚ/188/3675/03/B/R122, jímž byla zamítnuta žádost stavebníka - osoby zúčastněné na řízení sub 1) o změnu lhůty k dokončení stavby „Farma větrných elektráren Loučná“ tak, že žádosti vyhověl a prodloužil lhůtu k dokončení stavby do 30. 9. 2004.

Žalobci napadli rozhodnutí žalovaného žalobou doručenou Krajskému soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“) dne 23. 4. 2004. Krajský soud žalobu usnesením ze dne 1. 7. 2004, č. j. 15 Ca 77/2004 - 27, odmítl s odůvodněním, že rozhodnutí žalovaného není rozhodnutím, které zakládá žalobní legitimaci podle ustanovení § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), protože žalobci nemohli být vydáním rozhodnutí zkráceni na svých právech, neboť se o žádných jejich právech ve smyslu citovaného ustanovení nerozhodovalo (šlo pouze o změnu lhůty k dokončení stavby).

Nejvyšší správní soud zrušil usnesení krajského soudu rozsudkem ze dne 27. 9. 2006, č. j. 6 As 63/2004 - 55. Konstatoval, že žalobce sub a), který je veřejnoprávní korporací, byl aktivně legitimován k podání žaloby, protože se ho rozhodnutí žalovaného přímo dotýká, neboť je nositelem vlastnických práv k pozemku sousedícímu se stavbou a změna časové lhůty k dokončení stavby je způsobitelná významným způsobem zasáhnout do jeho právní sféry. Ve vztahu k žalobcům sub b) a c) uvedl, že jejich žalobní legitimaci je nutno posuzovat podle ustanovení § 65 odst. 2 s. ř. s., neboť v žalobě namítali procesní pochybení žalovaného spočívající v tom, že se nevypořádal s jejich námitkami ve správním řízení. Nejvyšší správní soud uložil krajskému soudu v dalším řízení věcně projednat žalobu, vypořádat se s procením legitimací jednotlivých žalobců s ohledem na jimi uplatněné žalobní body a vyrozumět ostatní účastníky správního řízení o podání žaloby a umožnit jim tak účastnit se soudního řízení jako osobám zúčastněným ve smyslu ustanovení § 34 odst. 1 s. ř. s.

Krajský soud v dalším řízení zamítl žalobu rozsudkem ze dne 20. 6. 2007, č. j. 15 Ca 270/2006 - 46. V odůvodnění konstatoval, že nezkoumal důvodnost námítky žalobců poukazující na vadu řízení před správním orgánem spočívající v nepřizvání T. Š. jako účastnice stavebního řízení, neboť by tak nepřiměřeně v rozporu s dikcí ustanovení § 65 odst. 2 s. ř. s. přezkoumával porušení cizích práv a nikoli práva samotných žalobců. Nezjistil nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného z titulu nevypořádání se se všemi námitkami žalobců (odůvodnění rozhodnutí žalovaného obsahuje podrobné vyjádření kritérií a hledisek vyhodnocení námitek účastníků). Neztotožnil se s názorem žalobců, že žalobce sub c) se připojil k námitkám uplatněným žalobcem sub b), neboť dospěl k závěru, že žalobce sub c) se připojil pouze k závěrečnému názoru žalobce sub b), tj. nevyhovět žádosti stavebníka o prodloužení termínu dokončení stavby, který v sobě nezahrnuje osvojení si všech námitek žalobce sub b). Žalovaný stejně jako správní orgán prvního stupně mohl proto ve vztahu k žalobci sub c) posuzovat toliko námítky jím samým vznesené. Připustil, že žalobce sub b) měl být účastníkem řízení před správním orgánem, nicméně konstatoval, že šlo pouze o dílčí vadu řízení, která nemohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí, neboť z obsahu správního spisu a odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že žalovaný se de facto vypořádal se všemi námitkami žalobce sub b), když jeho stanoviska a vyjádření posoudil jako důkazy. Námitky tohoto žalobce se navíc částečně kryly s námitkami žalobce sub a), které žalovaný řádně projednal a stejně postupoval i pokud jde o výlučné námítky žalobce sub b) uplatněné v podáních ze dne 23. 10. 2003 a 9. 2. 2004. Krajský soud odmítl žalobní námitku poukazující na pozbytí platnosti stavebního povolení v důsledku nezačínání stavby poukazem na předchozí rozhodnutí stavebního úřadu o prodloužení termínu dokončení stavby, jímž tento správní orgán deklaroval, že stavebník zahájil stavbu do dvou let od právní moci stavebního povolení. Odkázal na ustanovení § 67 stavebního zákona, které spojuje pozbytí platnosti stavebního povolení toliko se situacemi, kdy stavebník v zákonem stanovené lhůtě nezačíná stavbu a nikoli, že po jistou dobu ve stavbě po jejím zahájení nepokračuje. Zdůraznil, že předmětem řízení byla žádost o prodloužení termínu stavby k jejímu dokončení, v jehož rámci bylo možno zkoumat pouze to, zda žádost obsahuje předepsané náležitosti a zda ji lze vyhovět či nikoli. Ztotožnil se proto s názorem žalovaného, že v předmětném řízení bylo vyloučeno zabývat se otázkou souladu stavby s konceptem územního plánu dané lokality a zjišťování vlivu stavby na krajinný ráz a životní prostředí,

jakož i dalšími záležitostmi tvrzenými žalobci. Uzavřel, že po zhodnocení skutkového a právního stavu a s přihlédnutím k okolnostem případu, byly dány podmínky pro vyhovění žádosti stavebníka o prodloužení termínu dokončení stavby. Uvedl, že povolením změny stavby před jejím dokončením spočívající pouze v prodloužení termínu dokončení stavby o jedenáct měsíců od dříve stanoveného termínu dokončení stavby nebude ohrožena samotná stavba, ani povolení této změny nepřivede nepřiměřený zásah do práv a oprávněných zájmů či nepřiměřené ohrožení práv a oprávněných zájmů účastníků řízení. Krajský soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů v řízení o žalobě ani v řízení o kasační stížnosti, neboť žalovaný se práva na náhradu nákladů řízení výslovně vzdal a žalobci nebyli ve věci úspěšní bez ohledu na jejich dílčí úspěch v řízení o kasační stížnosti.

Žalobce sub a), dále jen „stěžovatel“, brojí proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Namítá, že v řízení před správními orgány vyslovil jasně formulovaný nesouhlas s prodloužením lhůty k dokončení stavby. Při místním šetření dne 3. 10. 2003 byl udělen pouze podmíněný souhlas. Starosta obce informoval o zaslání dopisu odboru životního prostředí Krajského úřadu Ústeckého kraje se žádostí o stanovisko k novému posouzení vlivu stavby na životní prostředí, který v odpovědi ze dne 13. 9. 2003 potvrdil oprávněnost tohoto požadavku, z čehož vyplývá, že investor měl provést zjišťovací řízení podle zákona č. 100/2001 Sb., což se nestalo. Stěžovatel proto ve vyjádření k odvolání stavebníka projevil nesouhlas s prodloužením platnosti stavebního povolení a naopak vyjádřil jasný souhlas s rozhodnutím správního orgánu prvního stupně, jímž byla žádost o povolení změny stavby před jejím dokončením zamítnuta. Nesouhlas stěžovatele byl a je motivován závažnými nedostatky ve spisové dokumentaci, obavou z narušení života obyvatel a návštěvníků obce stavbou prováděnou ve značné blízkosti domovní zástavby, čímž dojde k výraznému narušení životního prostředí a krajinného rázu v obci a jejím okolí, negativním postojem občanů obce Oberwiesenthal ve Spolkové republice Německo a schváleným konceptem územního plánu, který nepočítá s výstavbou větrných elektráren v katastrech obcí Loučná a Háj, které mají sloužit především odpočinku a rekreaci. Stěžovatel vytkl krajskému soudu, že svým rozhodnutím legalizuje porušení základních práv zakotvených v čl. 11 odst. 3 a čl. 35 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Podle přesvědčení stěžovatele nebyly dány podmínky pro prodloužení termínu dokončení stavby. Stavba se táhla dlouhá léta, během doby byl schválen koncept územního plánu obce jako oblasti čistě rekreační s vyloučením větrných elektráren, délka prodloužení stavby téměř o jeden rok představuje dlouhé období, v jehož průběhu dochází ke změnám ve vývoji obce i veřejného mínění a zájmů jejích obyvatel, k čemuž musí obec ze zákona přihlížet. Firma stavebníka ztratila u obce a obyvatel dobrou pověst a chovala se bezohledně k obecnímu majetku (přístupová komunikace). Podle stěžovatele představuje rozsudek krajského soudu výrazný a nepřiměřený zásah do práv a oprávněných zájmů účastníků řízení a stěžovatele. Stěžovatel tvrdí, že ve správním řízení u stavebního úřadu bylo prokázáno, že stavba nebyla zahájena do dvou let od právní moci stavebního povolení, které tak pozbylo platnosti. Stavební úřad pochybil, když první žádosti stavebníka o prodloužení lhůty k dokončení stavby vyhověl. Skutečnost, že poprvé nebyla žádost zamítnuta, neznamená, že k pozbytí platnosti stavebního povolení ze zákona nedošlo. Podle závěrečného shrnutí učiněného stěžovatelem byla žaloba podána především proto, že: a) Krajský úřad Ústeckého kraje nepřezkoumal rozhodnutí správního orgánu prvního stupně v celém rozsahu, dosavadní řízení nedoplnil a zjištěné vady neodstranil, ani rozhodnutí nezrušil a věc nevrátil k dalšímu řízení; b) stavebník podanou žádostí obešel zákon, neboť všechny skutečnosti, které vyšly najevo svědčily o tom, že byl povinen podat žádost o změnu stavby před dokončením zejména z důvodu změny technologie, jakož i z dalších důvodů, např. změna dodavatele stavební části, atd. Žádost nesplňovala náležitosti podle zákona a vyhlášky č. 132/1998 Sb., stavebník žádostí obešel stavební zákon a související předpisy, zatajil stavebnímu úřadu změny v projektové dokumentaci, k žádosti nepřiložil doklady o projednání změny s orgány státní správy, jejichž zájmy jsou

uvedenými změnami dotčeny (došlo-li ke změně parametrů stavby nebo ke změně umístění, záměr stavby jednoznačně podléhá zjišťovacímu řízení). Žádost o prodloužení lhůty byla fakticky obcházením zákona a kamufláží, jejímž účelem bylo zakrýt změny v projektu farmy větrných elektráren, závažné nedostatky v zabezpečení realizace stavby a vyhnout se předkládání dokumentace E.I.A. a další dokumentace v souladu s předpisy platnými v době podání žádosti (stavební úřad taktiku stavebníka prohlédl a žádost zamítl, odvolací orgán nahradil toto správné rozhodnutí jiným a soud nezákonné rozhodnutí odvolacího orgánu legalizoval napadeným rozsudkem); c) Krajský úřad se ztotožnil s argumentací stavebníka zejména v tom, že akceptoval jeho tvrzení o zahájení stavby, nepřihlédl k písemným důkazům a ostatním skutečnostem dokládajícím pravý opak. Stejně se choval i krajský soud, když uzavřel, že stavba byla zahájena v zákonné lhůtě. Stěžovatelka nesouhlasí ani s výrokem o nepřiznání nákladů řízení žádnému z účastníků a domáhá se náhrady nákladů řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že důvodem odvolání stěžovatele, žaloby a kasační stížnosti je nesouhlas stěžovatele s umístěním stavby větrných elektráren v katastrálním území stěžovatele a požadavek na posouzení vlivů stavby na životní prostředí (E.I.A.). Konstatoval, že umístění stavby bylo projednáno a povoleno v územním řízení a stavba projednána a povolena ve stavebním řízení, ve kterých byl stěžovatel účastníkem. Proti územnímu rozhodnutí ani stavebnímu povolení neuplatnil žádný řádný ani mimořádný opravný prostředek. V době povolení stavby nepodléhaly větrné elektrárny posouzení vlivů na životní prostředí, neboť předchozí zákon č. 244/1992 Sb. jejich posuzování nevyžadoval, to je třeba teprve od účinnosti zákona č. 100/2001 Sb., tj. od 1. 1. 2002. Pokud by byla stavba povolována znovu, tomuto posouzení by podléhala. To by nastalo v případě, že by stavba nebyla zahájena do dvou let od právní moci stavebního povolení, čímž by skončila jeho platnost, stejně jako platnost územního rozhodnutí. Potom by stavba musela být znovu povolena územně i stavebně, včetně posouzení E.I.A. Pokud by stavba byla zahájena bez těchto nových rozhodnutí, byl by stavební úřad povinen zahájit řízení o odstranění stavby podle ustanovení § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, platného do 31. 12. 2006; za předpokladů stanovených tímto ustanovením by mohl stavbu dodatečně povolit nebo nařídil odstranění. V každém případě by pro její dodatečné povolení muselo být zpracováno posouzení podle zákona E.I.A. To však nelze řešit v řízení o povolení prodloužení lhůty pro dokončení stavby, které je řízením návrhovým. Stavební úřad nemůže v tomto řízení projednávat jiné záležitosti, které s předmětem žádosti nesouvisejí. Stavební povolení bylo vydáno dne 23. 12. 1999 a právní moci nabylo dne 11. 2. 2000. Dne 5. 12. 2001 obdržel stavební úřad sdělení stavebníka o zahájení stavby. Dne 21. 12. 2001 obdržel stavební úřad žádost stavebníka o první povolení změny stavby před jejím dokončením - prodloužení lhůty k dokončení stavby. Dne 26. 2. 2002 vydal rozhodnutí, kterým povolil prodloužení lhůty k dokončení stavby do 31. 10. 2003. Právní moci nabylo rozhodnutí dne 29. 3. 2002. Dne 3. 9. 2003 požádal stavebník stavební úřad o druhé povolení změny stavby před jejím dokončením - změny lhůty k dokončení stavby. Stavební úřad vydal dne 27. 10. 2003 rozhodnutí, kterým žádost zamítl. Žalovaný k odvolání stavebníka rozhodnutím ze dne 18. 2. 2004 změnil rozhodnutí stavebního úřadu a lhůtu k dokončení stavby prodloužil do 30. 9. 2004. Kasační námítky odmítl konstatováním, že rozhodnutím žalovaného nebylo založeno právo stavebníka pokračovat ve stavbě jak uvádí stěžovatel, právo stavět bylo založeno pravomocným stavebním povolením. Napadeným rozhodnutím byla stavebníkovi uložena povinnost dokončit stavbu v rozdílném termínu, než byl stanoven ve stavebním povolení. Nedojde-li k prodloužení lhůty pro dokončení stavby, nemění se platnost stavebního povolení; stavebník stejně může pokračovat ve stavbě, pouze poruší stavební zákon (nedodrží termín dokončení) a může se dopustit správního deliktu podle ustanovení § 106 odst. 2 písm. h) stavebního zákona tím, že zhoršuje životní prostředí prodloužením doby výstavby. Rozhodnutím o povolení prodloužení termínu dokončení stavby nejsou dotčena vlastnická nebo jiná práva k pozemkům. Zásah do životního

prostředí a negativní vlivy (hlučnost, prašnost) v dané lokalitě z důvodu výstavby větrných elektráren je projednáván ve stavebním řízení o povolení stavby. Dotčení vlastnických práv užíváním přístupové cesty ve vlastnictví stěžovatele a její stavební úpravy nemohou být řešeny v řízení o povolení prodloužení lhůty pro dokončení stavby. Tyto námítky měly být uplatněny nejpozději ve stavebním řízení, ve kterém se určí podmínky pro užívání přístupové cesty. Při nedodržení podmínek, by opatření podle tehdy platného stavebního zákona provedl orgán státního stavebního dohledu, podle nového stavebního zákona by stavební úřad postupoval podle ustanovení § 133 a následujících stavebního zákona. Při změně stavby (věcné změny) před jejím dokončením by navrhovatel byl povinen dodržet závěr zjišťovacího řízení podle zákona E.I.A. V daném případě bylo požadováno pouze povolení změny termínu dokončení stavby. Předmětem řízení nebyla „věcná změna stavby“, ale pouze změna lhůty pro její dokončení. Pokud by stavební úřad v souběhu s řízením o povolení změny termínu dokončení stavby zjistil nesoulad stavby s ověřenou projektovou dokumentací a nedodržení podmínek stavebního povolení, měl toto řešit podle tehdy platného stavebního zákona cestou státního stavebního dohledu, popř. zahájit řízení o odstranění nepovolené části stavby (změny stavby) a projednat delikt. Do pravomocného stavebního povolení nelze vstupovat z důvodů legislativních změn ani z důvodů chybné realizace stavby. Posouzení stavby větrných elektráren v blízkosti zástavby z hlediska narušení životního prostředí a krajinného rázu v obci a jejím okolí je předmětem projednání v územním řízení. V řízení o povolení lhůty k dokončení stavby nemohou být ověřeny otázky o souladu stavby s konceptem územního plánu. K žádostem o stavební povolení podle stavebního zákona není nutné prokazovat jak bude stavba financována. V řízeních podle stavebního zákona toto stavební úřad nezkontroluje. Stavebník by měl pouze stavebnímu úřadu oznámit dodavatele stavby. Předpokladem pro možnost užití ustanovení § 68 stavebního zákona je skutečnost, že stavební povolení je platné (neuplynuly dva roky od právní moci rozhodnutí) nebo již byla stavba zahájena. Ve stavebním zákoně ani prováděcích předpisech není stanoveno, kterým okamžikem se stavba považuje za zahájenou, je-li třeba posoudit, zda stavební povolení nepozbylo platnosti uplynutím dvou let od právní moci. Stavebně právní praxe se ustálila na principu, že se stavba považuje za zahájenou provedením takových stavebních nebo montážních prací, ze kterých a jejich rozsahu je zřejmé, že směřují k realizaci stavby. Podpůrným hlediskem je zápis o započetí prací ve stavebním deníku. Při pochybnostech mohou být uplatněny důkazní prostředky, které připouští správní řád. Tyto prostředky v řízení použil i stavební úřad, aby zjistil skutečný stav věci. Použil výpovědi stavebníka, důkazy předložené občanskými sdruženími a vyjádření dotčených orgánů a správců sítí. Tyto důkazy nejsou jednoznačné a v současné době nelze nezpochybnitelně zjistit a dokázat, zda byla stavba ke dni 11. 2. 2002 zahájena ve smyslu ustanovení § 67 stavebního zákona. V důkazní nouzi ohledně otázky včasného zahájení stavby vycházel žalovaný z toho, že prvoinstanční orgán vydal dne 26. 2. 2002 prvé rozhodnutí (patnáct dní po ukončení platnosti stavebního povolení), kterým povolil prodloužení termínu dokončení stavby. Je zřejmé, že stavebníkem provedené práce na místě stavby považoval za činnost, kterou stavebník stavbu zahájil před uplynutím platnosti stavebního povolení. Stavební úřad svým prvním rozhodnutím o povolení prodloužení lhůty dokončení stavby fakticky deklaroval, že stavba byla zahájena před ukončením platnosti stavebního povolení. Stěžovateli bylo uvedené rozhodnutí oznámeno jako účastníkovi řízení, proti rozhodnutí nepodal žádný řádný či mimořádný opravný prostředek, takže byl seznámen s tím, že je stavba ve smyslu ustanovení § 67 stavebního zákona zahájena. Stavební povolení i prvé rozhodnutí o povolení lhůty k dokončení stavby jsou pravomocná a ač jak uvádí stěžovatel vykazovala pochybení, není možné je přezkoumávat v přezkumném řízení, neboť marně uplynula doba patnácti měsíců ode dne právní moci rozhodnutí (§ 97 odst. 21 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, dále jen „spr. ř.“). Není ani možná obnova řízení podle ustanovení § 100 spr. ř., protože marně uplynula doba tří let a rozhodnutí nebylo dosaženo trestným činem. Žalovaný rovněž odmítl názor stěžovatele, podle kterého měla být věc vrácena k rozhodnutí prvoinstančnímu správnímu orgánu. Odkázal na ustanovení § 59 odst. 3 dříve

platného spr. ř., podle kterého má-li odvolací orgán všechny podklady pro nápravu rozhodnutí jeho změnou (jako v daném případě), odporovalo by vrácení věci prvoinstančnímu správnímu orgánu zásadě hospodárnosti správního řízení. Předmětem žádosti bylo pouze prodloužení lhůty pro dokončení stavby, jde o návrhové řízení, v němž je stavební úřad návrhem vázán. V řízení může být zkoumáno pouze splnění náležitostí žádosti, ostatní otázky týkající se změn v projektové dokumentaci, změn parametrů stavby nebo změn v umístění nebyly předmětem žádosti, tudíž ani rozhodnutí žalovaného. Případné změny v projektu stavby, provedené po právní moci stavebního povolení, případně změny na stavbě provedené během její realizace, byl stavební úřad povinen řešit v řízení podle ustanovení § 88 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, pokud takové změny zjistil. Navrhovatel by byl povinen doložit ke stavebnímu řízení závěr zjišťovacího řízení podle zákona E.I.A., pokud by bylo stavební povolení vydáváno po 1. 1. 2002. Stejný postup by byl v řízení k žádosti o změnu stavby (věcné změny) před dokončením. Změny záměru, které jsou předmětem posuzování vlivů na životní prostředí jsou stanoveny v ustanovení § 4 odst. 1 písm. c) zákona E.I.A. a jsou uvedeny v příloze č. 1 zákona E.I.A. Předmětem žádosti však nebyla věcná změna stavby, ale pouze změna lhůty pro dokončení již pravomocně povolené stavby. Žalovaný se na základě prvního rozhodnutí stavebního úřadu o povolení prodloužení termínu k dokončení stavby vydanému dne 26. 2. 2002 ztotožnil s tvrzením stavebníka a zjištěním stavebního úřadu, že stavba byla zahájena. Ze všech uvedených důvodů navrhl žalovaný zamítnutí kasační stížnosti.

Osoba zúčastněná na řízení sub 1) předně namítla nepřipustnost kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., neboť stěžovatel jako důvod jejího podání nenamítá, že by se krajský soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu; v dalším se plně ztotožnila s rozsudkem krajského soudu a rozhodnutím stavebního úřadu o tom, že stavba byla stavebníkem zahájena.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti, napadený rozsudek krajského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost je včasná a přípustná, nikoli však důvodná.

Uvedený závěr vychází z právní úpravy obsažené ve stavebním zákoně a k němu vydaných prováděcích předpisů (ve znění platném a účinném v době rozhodování správních orgánů), skutečností vyplývajících z obsahu správního spisu, právních závěrů obsažených v jednotlivých správních rozhodnutích, právních úvah a závěrů obsažených v rozsudku krajského soudu a konečně i z podání učiněných v rámci řízení o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že v dané věci je nepochybné, že předmětem řízení před stavebním úřadem bylo výlučně posouzení žádosti stavebníka o povolení změny lhůty k dokončení stavby. Stavební úřad žádost (v pořadí druhou) zamítl. Žalovaný změnil rozhodnutí stavebního úřadu a lhůtu k dokončení stavby prodloužil do 30. 9. 2004. Krajský soud v novém řízení žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl, neboť dospěl k závěru, že rozhodnutí nevykazuje pochybení v žalobě namítaná. Podle názoru Nejvyššího správního soudu dospěl krajský soud ke správnému právnímu závěru o nedůvodnosti žaloby. Stavební zákon umožňuje prodloužení termínu dokončení stavby, která byla pravomocně povolena, za předpokladu, že stavební povolení nepozbylo platnosti anebo byla-li stavba zahájena. Žalovaný prodloužil termín dokončení stavby mimo jiné po přihlídnutí k rozhodnutí stavebního úřadu o prvním prodloužení termínu dokončení stavby. Závěr žalovaného v tomto směru učiněný není v rozporu se zákonem ani se zásadou logického usuzování a důsledně vychází z principu správnosti individuálního správního aktu. Vyhověl-li stavební úřad první žádosti o změnu termínu dokončení stavby, je nutno v souladu s presumpcí správnosti dovodit, že v rámci řízení o první žádosti posoudil otázku okamžiku zahájení stavby, tedy činnost stavebníka, jako činnost, kterou

byla stavba zahájena. Zásada presumpce správnosti aktů je základním atributem demokratického právního státu stejně jako princip dobré víry jednotlivce ve správnost aktů veřejné moci a ochrana dobré víry v nabytá práva konstituovaná akty veřejné moci, ať už v individuálním případě plynou přímo z normativního právního aktu nebo z aktu aplikace práva. Princip dobré víry působí bezprostředně v rovině subjektivního základního práva jako jeho ochrana, v rovině objektivní se pak projevuje jako princip presumpce správnosti aktu veřejné moci. Nejvyšší správní soud v této souvislosti připomíná, že stěžovatel první prodloužení termínu dokončení stavby stavebním úřadem akceptoval, žádné opravné prostředky proti rozhodnutí nepodal. Teprve s odstupem času (až po podání druhé žádosti) přehodnotil své dosavadní souhlasné postoje vyjádřené jak v územním tak stavebním řízení. I tato rozhodnutí nabytá právní moci, aniž by stěžovatel jejich správnost jakkoli zpochybnil. Uzavřít je proto třeba, že stěžovatel souhlasil s výstavbou větrných elektráren na území katastru obce ve smyslu územního rozhodnutí a za podmínek vyplývajících ze stavebního povolení - rovněž pravomocného. Nemůže proto až v následném řízení o druhé žádosti o povolení prodloužení termínu dokončení stavby, v řízení o žalobě a posléze v řízení o kasační stížnosti s úspěchem zpochybňovat dříve (byť v jiném řízení) již vyřešenou otázku okamžiku zahájení stavby.

Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou ani námitku stěžovatele poukazující na snahu stavebníka obcházet podáním žádosti o prodloužení termínu dokončení stavby zákon. Institut prodloužení lhůty k dokončení stavby je právním instrumentem ve stavebním zákoně trvale zakotveným, jehož využití nelze bez dalšího posuzovat jako zneužití či obcházení zákona. V dané věci bylo k návrhu stavebníka zahájeno řízení o prodloužení termínu dokončení stavby. Stavebník podáním této žádosti vymezil předmět řízení, o kterém byl stavební úřad oprávněn a povinen rozhodnout. V uvedeném řízení však již nelze (jak se snažil docílit stěžovatel) znovu zkoumat či nově hodnotit právní otázky posouzené již v územním a stavebním řízení. Nejvyšší správní soud navíc ve shodě s žalovaným a obsahem jeho vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že nemůže obstát ani výhrada stěžovatele, podle které měla být stavba posuzována podle zákona E.I.A. Uvedená stavba byla povolena před účinností právních předpisů, které takové posouzení u větrných elektráren vyžadují. Zmíněný požadavek platí až od 1. 1. 2002. V dané věci proto nebylo posouzení vlivů stavby podle zákona E.I.A. před jejím povolením třeba a nebylo ani nemohlo být vyžadováno, nešlo-li (tak jako tomu je v daném případě) o věcnou změnu, ani v řízení o povolení změny termínu dokončení stavby.

Nejvyšší správní soud závěrem souhrnně uvádí, že neshledal důvodnou ani žádnou další kasační námitku, neboť krajský soud po napravení vad vytknutých mu předcházejícím zrušujícím rozsudkem Nejvyššího správního soudu, řádně posoudil veškeré námitky žalobců a v odůvodnění svého rozhodnutí žalobcům dostatečně a srozumitelně vysvětlil, z jakých příčin nepovažuje rozhodnutí žalovaného za nezákonné. Nejvyšší správní soud se proto plně ztotožňuje s rozsudkem krajského soudu a důrazně odmítá snahu stěžovatele podsouvat rozhodnutí krajského soudu snahu o legalizaci postupu žalovaného. Krajský soud postupoval zcela v souladu se zákonem (s. ř. s.), žalobní námitky v úplnosti projednal a posoudil a zaujal právní názor, který zcela koresponduje právní úpravě stavebního zákona a výkladovým pravidlům. Důvodnou není ani námitka stěžovatele poukazující na nesprávnost výroku rozsudku krajského soudu o nákladech řízení. Nejvyšší správní soud zastává shodný názor jako krajský soud. Rozhodující pro přiznání práva na náhradu nákladů řízení je celkový úspěch ve věci (meritorní posouzení žaloby), nikoli pouze dílčí úspěch, např. v kasačním řízení.

Již výše bylo konstatováno, že kasační stížnost není nepřijatelná. K tomu je třeba poukázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2008, č. j. 2 Afs 26/2008 - 119, v němž zdejší soud uvedl, že ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. zajišťuje, aby se Nejvyšší správní soud nemusel znovu zabývat věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor na výklad

hmotného práva závazný pro nižší soud vyslovil, a to v situaci, kdy se nižší soud tímto právním názorem řídil. Vztáhnout však citované ustanovení též na případy, kdy Nejvyšší správní soud pouze vytyká nižšímu správnímu soudu procesní pochybení, resp. nedostatečně zjištěný skutkový stav, by ve svých důsledcích mohlo vést k naprosté zbytečnosti Nejvyššího správního soudu, neboť by mohl tento soud v každé projednávané věci vždy prvním kasačním rozhodnutím vytknout jakoukoli (třebas i malichernou) procesní vadu a poté v druhém kasačním řízení kasační stížnost odmítnout, a tím odmítnout i věcný přezkum naříkaného rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží; žalovanému pak žádné náklady v souvislosti s řízením o kasační stížnosti nevznikly. Naopak osoba zúčastněná na řízení, resp. její advokát má právo na náhradu nákladů za poskytnuté úkony právních služeb podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Advokátovi náleží právo na náhradu nákladů řízení za dva úkony právní pomoci spolu s náhradou hotových výdajů v celkové částce 2150 Kč, jejíž úhrada byla uložena neúspěšnému stěžovateli.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. června 2008

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu